

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIO
MOKYMO ĮSTATYMO NR.VIII-450 17 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-837“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-22-56; TAIS NR. 21-33112(2))**

2022-01-21 Nr. NV-181

Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projekto tikslas. Pateikti Vyriausybės išvadą Seimo narių grupės (S. Lengvinienės, E. Rudelienės, M. Ošmianskienės ir kt.) pateiktam Profesinio mokymo įstatymo (toliau – Įstatymas) Nr. VIII-450 17 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-837 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma: įtvirtinti, kad:

- profesinio mokymo įstaigos taryba (toliau – Taryba) nustatytų profesinio mokymo įstaigos (toliau – PMI) darbuotojų etatų normatyvus;
- valstybės biudžeto lėšos būtų skiriamos ne tik ūkiui, susijusiam su profesinio mokymo veikla, bet ir administravimui.

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte Seimo nariai nurodo, kad šiais pakeitimais siekiama sukurti prielaidas įstaigoms užtikrinti lankstų ir efektyviausią administravimo lėšų panaudojimą, etatų ir darbo planavimą.

Dabartinė situacija. Šiuo metu Įstatyme:

- nustatyta, kad PMI turi turėti kolegialų valdymo organą – Tarybą, taip pat vienasmenį valdymo organą – direktorių. PMI savininkas (dalininkų susirinkimas) tvirtina Tarybos sudėtį iš 9 deleguotų narių (vienas mokinių atstovas, vienas PMI mokytojų atstovas, vienas PMI kitų darbuotojų atstovas, vienas Ministerijos atstovas, 4 socialinių partnerių atstovai, vienas regionų tarybos atstovas). Tarybai numatytos atitinkamos funkcijos (koordinuoti vidinės profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemos įgyvendinimą; svarstyti PMI struktūros pertvarkos planus ir teikti siūlymus PMI savininkui (dalininkų susirinkimui); nustatyti PMI darbuotojų (išskyrus direktorių) atrankos ir metinės veiklos vertinimo principus, bendrą mokymosi vietų skaičių ir kt.), tačiau jai nėra suteikti įgaliojimai nustatyti darbuotojų etatų normatyvus (šiai dienai tokie normatyvai tvirtinami ministro įsakymu; PMI įstatuose nustatyta, kad visuotinis dalininkų susirinkimas tvirtina įstaigos valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašą);
- nustatyta, kad valstybės biudžeto lėšos PMI skiriamos ūkiui, susijusiam su profesinio mokymo veikla, tačiau nėra reglamentuota, kad valstybės biudžeto lėšos skiriamos ir administravimui. Taip pat nustatyta, kad valstybės biudžeto lėšos PMI skiriamos: profesiniam mokymui vykdyti ir profesinio mokymo kainai valstybės finansuojamose vietose apmokėti; kompetencijų ir (ar) kvalifikacijų vertinimui ir pripažinimui; socialinėms stipendijoms, mokymosi stipendijoms, tikslinėms stipendijoms ir kitai paramai ir kt.

Šiai dienai Ministerija 39 PMI įgyvendina savininko teises ir pareigas, 17 PMI yra viena iš dalininkų. Priimdama sprendimus dėl PMI pareigybių sąrašų tvirtinimo, vadovaujasi Profesinio mokymo įstaigų etatinių pareigybių normatyvais, patvirtintais ministro įsakymu.

Projekto esmė. Siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui tikslui, tačiau nepritarti siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms ir pasiūlyti jas tobulinti:

- pagal siūlomą reguliavimą Taryba turėtų nustatyti PMI darbuotojų etatų normatyvus, tačiau dabartinė situacija iš esmės nepasikeistų, kadangi pareiga tvirtinti PMI pareigybių sąrašą vis tiek liktų visuotiniam dalininkų susirinkimui. Be to, darbuotojų etatų normatyvų nustatymas kiekvienoje PMI sukurtų papildomą administracinę naštą, nes dabar tokie normatyvai atskirose PMI nėra nustatomi;

- Tarybai reikėtų suteikti įgaliojimus tvirtinti ne PMĮ darbuotojų etatų normatyvus, bet pareigybių sąrašą ir PMĮ struktūrą. Nustatant pareigybių sąrašą, jas nustatančiam subjektui turėtų būti įtvirtinta pareiga atsižvelgti į PMĮ lėšas darbo užmokesčiui, nes galimybės užpildyti nustatytas pareigybes tiesiogiai priklauso nuo PMĮ finansinių galimybių;
- atsisakyti reguliavimo, kuriuo siūloma, kad valstybės biudžeto lėšos yra skiriamos administravimui, susijusiam su profesinio mokymo veikla, nes siūlomas reglamentavimas būtų perteklinis, kadangi valstybės biudžeto lėšos, skiriamos PMĮ administruoti, yra įskaitomos į šioms įstaigoms skiriamas mokymo ir ūkio lėšas.

Atitiktis Vyriausybės programai. Tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau siejasi su programos 57 p. numatytais siekiais – „Sieksime efektyvaus profesinių mokyklų valdymo, veikiančio pagal šiuolaikinius vadybos standartus ir užtikrinančio šiuolaikiškas sąlygas parengti rinkos poreikius atitinkančius specialistus“.

Derinimas. Projektas derintas su Finansų ministerija (be pastabų), Teisingumo ministerija (pastabos įvertintos), Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacija (asociacija pasiūlė, kad Ministerija tvirtintų pavyzdinį švietimo įstaigos etatų sąrašą, tačiau Ministerijos manymu tai būtų perteklinis reguliavimas; taip pat atkreipė dėmesį, kad būtina parengti metodiką įstaigos ūkio lėšoms apskaičiuoti. Ministerija planuoja ją atnaujinti kai bus pakeistas Įstatymas).

Dalykinio vertinimo išvada:

- Siūlytina pateikti išsamesnę informaciją (ar tarpinstitucinio pasitarimo metu ją pristatyti) ar visapusiškai įvertintas pasiūlytas Seimui *įstatyminis reguliavimas* (galimos kitos reguliavimo alternatyvos, rizikos ir pan.), kuriuo Tarybai būtų suteikta teisė tvirtinti PMĮ įstaigos pareigybių sąrašą ir struktūrą, kuri šiuo metu PMĮ *įstatuose* numatyta visuotiniam dalininkų susirinkimui. Atkreiptinas dėmesys, kad Taryba sudaroma iš 9 deleguotų narių, kurios sudėtyje Ministerija turi tik vieną atstovą, o PMĮ - vieną mokinių atstovą, vieną mokytojų atstovą ir vieną PMĮ kitų darbuotojų atstovą. Kiti keturi nariai yra deleguoti socialinių partnerių atstovai, vienas regionų tarybos atstovas.
- Siūlytina pateikti informaciją, ar Seimo pavasario sesijai planuojami teikti Profesinio mokymo įstatymo pakeitimai nebus susiję su Seimo narių ir Projekte teikiamais siūlymais, apie kuriuos Vyriausybė savo išvadoje galėtų užsiminti ir (ar) atkreipti Seimo dėmesį ar pvz., kartu kompleksiskai įvertinti ir Įstatymo projektu pateiktus Seimo narių siūlymus.

Siūlytume svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinti Projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63 741, el.p. aiste.zedelyte@lr.lv.lt